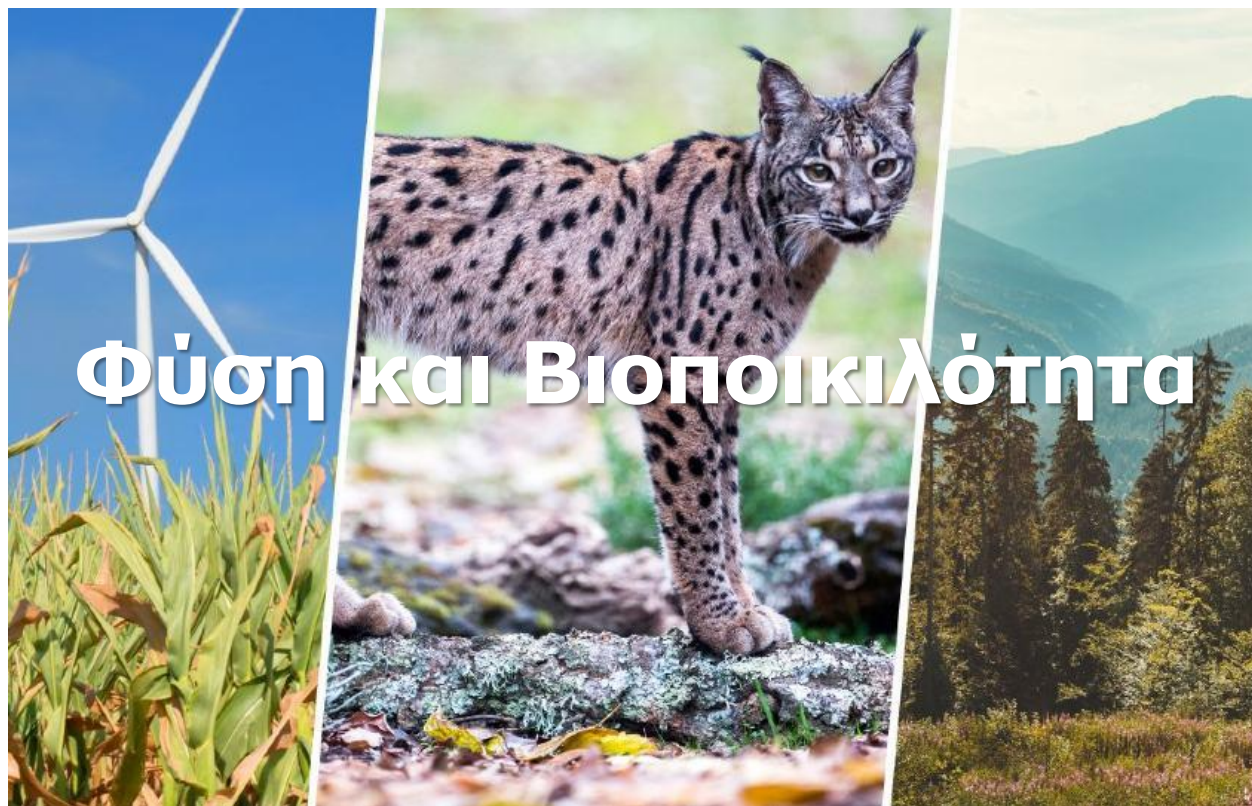

Life
Cyclamen

Φύση και Βιοποικιλότητα

Μαριλένα Παπασταύρου
Εθνικό Σημείο Επαφής για το Πρόγραμμα LIFE
mpapastavrou@environment.moa.gov.cy

LIFE Info Day 29 Ιουνίου, 2022

Life
Cyclamen

Πρόγραμμα LIFE 2021-2024

Υπο-πρόγραμμα «Φύση και Βιοποικιλότητα» '21-'24

- ❖ Αποσκοπεί στην προστασία και την αποκατάσταση της φύσης της Ευρώπης και στην ανάσχεση και αντιστροφή της απώλειας βιοποικιλότητας
- ❖ Θα συνεχίσει να χρηματοδοτεί έργα διατήρησης της φύσης, ιδίως στους τομείς της βιοποικιλότητας, των οικοτόπων και των ειδών
- ❖ Θα υποστηρίξει έργα που συμβάλλουν στην υλοποίηση των Οδηγιών της Φύσης ([Birds Dir](#) & [Habitats Dir](#)) και ιδίως την ανάπτυξη και διαχείριση του [Δικτύου Natura 2000](#) και του κανονισμού για τα χωροκατακτητικά ξενικά είδη ([IAS Regulation](#)), και θα στηρίξει την επίτευξη των στόχων της [Στρατηγικής της ΕΕ για τη Βιοποικιλότητα για το 2030](#), μέρος της [Πράσινης Συμφωνίας της ΕΕ](#)

Τύποι χρηματοδοτικών εργαλείων LIFE 2021-2024

- Grants (Action grants & Operating grants) + Other forms of Funding
- Action grants
  - ✓ **Standard action projects (SAPs)**
  - ✓ Strategic Nature Projects (SNAPs)
  - ✓ Strategic Integrated Projects (SIPs)
  - ✓ Technical Assistance (TA)
  - ✓ Other actions (OA)

SAPs «Φύση και Βιοποικιλότητα»

- Αντιπροσωπεύουν τα παραδοσιακά έργα LIFE NAT/BIO (best-practice, demo, innovation)
- Δεν θα υπάρχουν αμιγώς επικοινωνιακά SAPs (communication/awareness raising), ούτε έργα για παρακολούθηση και απογραφή, ωστόσο μπορούν να χρηματοδοτηθούν τέτοιες δράσεις κάτω από έργα με ευρύτερη στόχευση (SAPs, SNAPs)
- Μέγιστη διάρκεια υλοποίησης **10 χρόνια**
- **60%** μέγιστο ύψος E.E. συγχρηματοδότησης. Κατ' εξαίρεση και μόνο εφόσον προσφέρουν συγκεκριμένα και άμεσα οφέλη για τα είδη/οικοτόπους μπορεί να φτάσει το:
  - ✓ **67%** σε έργα με κύρια εστίαση τόσο σε είδη/οικοτόπους προτεραιότητας όσο και είδη/οικοτόπους μη προτεραιότητας
  - ✓ **75%** σε έργα που στοχεύουν αποκλειστικά είδη/οικοτόπους προτεραιότητας

75% σε SAPs NAT/BIO

Εφόσον πληρούν τις εξής προϋποθέσεις:

1. **τύπους οικοτόπων ή είδη προτεραιότητας** για την εφαρμογή της οδηγίας για τους οικοτόπους, όπως αυτά καταγράφονται στα σχετικά παραρτήματα της οδηγίας αυτής
2. κάθε **είδος πτηνού** που θεωρείται «**προτεραιότητας** για χρηματοδότηση» από την Ornithological Committee σύμφωνα με το άρθρο 16 της οδηγίας για τα πτηνά της ΕΕ
3. οποιονδήποτε **τύπο οικοτόπου ή είδος της οδηγίας των οικοτόπων**, του οποίου η **Κατάσταση Διατήρησης έχει αξιολογηθεί ως Μη Ικανοποιητική -Κακή και με φθίνουσα τάση (U2-)** στις πιο πρόσφατες διαθέσιμες αξιολογήσεις βιογεωγραφικής περιοχής σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο

75% σε SAPs NAT/BIO

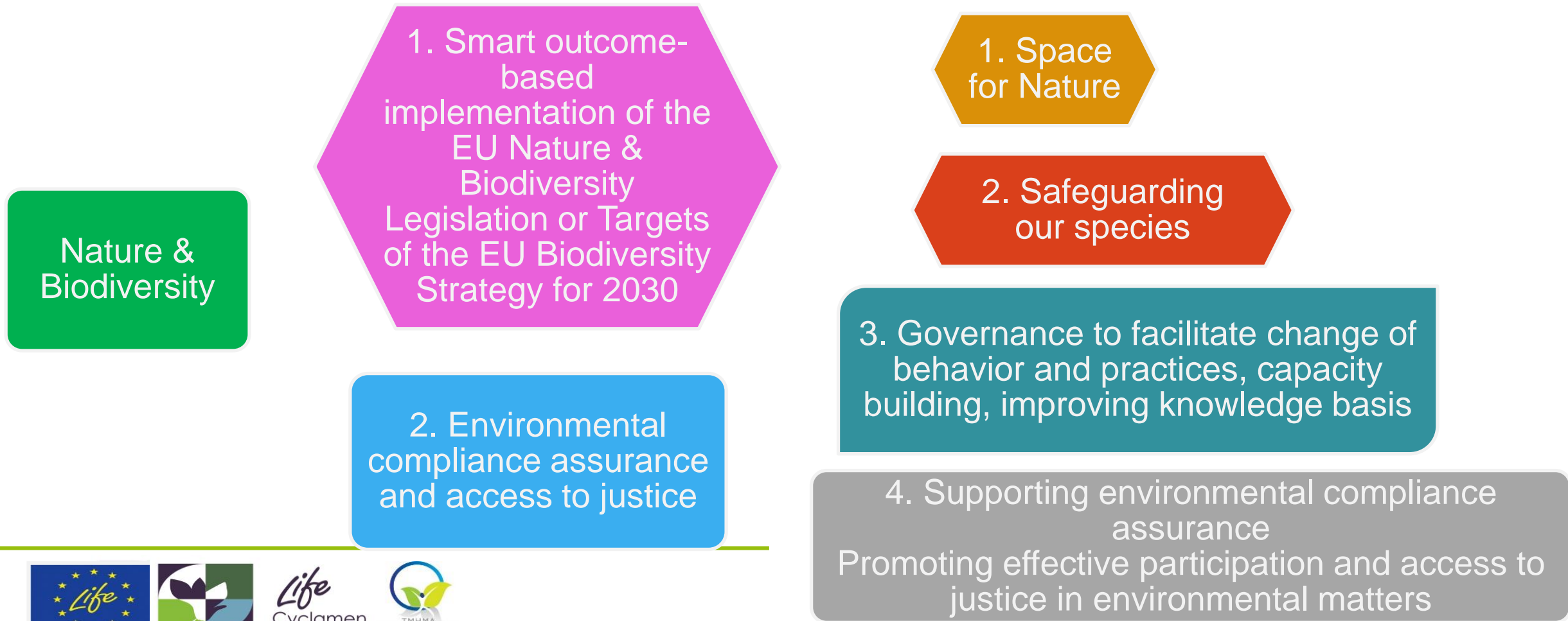
Εφόσον πληρούν τις εξής προϋποθέσεις:

4. οποιονδήποτε **τύπο οικοτόπου ή είδος** (εκτός από είδη πτηνών) του οποίου το καθεστώς απειλής σε επίπεδο ΕΕ έχει αξιολογηθεί ως "**κινδυνεύον**" (**EN**) ή **χειρότερο** στην πιο πρόσφατη δημοσιευμένη έκδοση **Κόκκινων Καταλόγων για τα ευρωπαϊκά** είδη και τύπους οικοτόπων

(https://ec.europa.eu/environment/nature/conservation/species/redlist/index_en.htm;
https://ec.europa.eu/environment/nature/knowledge/redlist_en.htm),
συμπεριλαμβανομένων περιοχών που δεν καλύπτονται από αυτούς

5. οποιονδήποτε άλλο **τύπο οικοτόπου ή είδος** σε περιοχές που δεν καλύπτονται από τους ευρωπαϊκούς κόκκινους καταλόγους, των οποίων το καθεστώς απειλής έχει αξιολογηθεί ως «**κινδυνεύον**» (**EN**) ή **χειρότερο** στην πιο ενημερωμένη έκδοση του **Παγκόσμιου Κόκκινου Καταλόγου** ειδών ή τύπων οικοτόπων της **IUCN**

2 Priority topics & 4 Intervention areas / 2 Θεματικές Προτεραιότητες & 4 Περιοχές παρέμβασης

2 Θεματικές Προτεραιότητες

Smart outcome-based implementation of the EU Nature & Biodiversity Legislation or Targets of the EU Biodiversity Strategy for 2030

Environmental compliance assurance and access to justice

1. Εφαρμογή της ευρωπαϊκής νομοθεσίας για τη φύση και βιοποικιλότητα και των στόχων της Στρατηγικής της Ένωσης για τη Βιοποικιλότητα 2030, η οποία θα είναι βασισμένη σε **συγκεκριμένα, μετρήσιμα, εφικτά, συναφή και έγκαιρα αποτελέσματα** (Specific, Measurable, Attainable, Relevant, and Time-Bound).
SMART OUTCOME-BASED projects
2. Διασφάλιση περιβαλλοντικής συμμόρφωσης και πρόσβαση στη δικαιοσύνη

1^η Θεματική Προτεραιότητα για SMART outcome-based έργα: 2 Περιοχές παρέμβασης

**1. Smart outcome-based
implementation of the EU Nature &
Biodiversity Legislation or Targets
of the EU Biodiversity Strategy for
2030**

**1. Space for
Nature**

**2. Safeguarding our
species**

1^η Περιοχή παρέμβασης: Χώρος για τη φύση

Area-based conservation and restoration measures

Space for
Nature

Περιλαμβάνει δράσεις για τη βελτίωση της κατάστασης των ειδών ή των τύπων οικοτόπων μέσω **χωρικών μέτρων διατήρησης ή αποκατάστασης** (έργα αποκατάστασης ή βελτίωσης φυσικών/ημι-φυσικών ενδιαιτημάτων ή ειδών που ζουν σε αυτά, εντός και εκτός υφιστάμενων προστατευόμενων περιοχών, έργα για το χαρακτηρισμό νέων προστατευόμενων περιοχών, οικολογικών διαδρόμων ή άλλων πράσινων υποδομών, έργα δοκιμής ή επίδειξης νέων προσεγγίσεων διαχείρισης της φύσης κ.ά.)

2^η Περιοχή παρέμβασης: Διαφυλάσσοντας τα είδη μας

Additional specific measures targeting species and ecosystems/habitats with measures other than area-based ones

Safeguarding
our species

Περιλαμβάνει δράσεις που **στοχεύουν στη βελτίωση της κατάστασης των ειδών** (ή, στην περίπτωση χωροκατακτητικών ξενικών ειδών, στη μείωση των επιπτώσεών τους) μέσω οποιωνδήποτε σχετικών δράσεων εκτός των χωρικών μέτρων διατήρησης ή αποκατάστασης. Λαμβάνοντας υπόψη το ευρύ φάσμα των απειλών που μπορεί να δράσουν σε είδη εκτός από την υποβάθμιση των ενδιαιτημάτων τους, τέτοια έργα ενδέχεται να υλοποιούνται για ένα ευρύ φάσμα μέτρων, από μεγάλα έργα υποδομής έως ευαισθητοποίηση των εμπλεκομένων.

SMART στόχοι ως προϋπόθεση για τα έργα της 1^{ης} Θεματικής: Ιεράρχηση των έργων βάσει αναμενόμενου αντίκτυπου & στόχευση χρηματοδότησης

- Για προτάσεις που στοχεύουν σε είδη/οικοτόπους που καλύπτονται από την Οδηγία των Οικοτόπων, δίδεται **προτεραιότητα σε εκείνες που στοχεύουν σαφώς οικοτόπους ή είδη σε δυσμενή και φθίνουσα κατάσταση διατήρησης**, ιδίως όταν η κατάστασή τους είναι δυσμενής κακή και φθίνουσα (U2-) τόσο σε επίπεδο ΕΕ όσο και στο εθνικό βιογεωγραφικό επίπεδο όπου πραγματοποιείται το έργο.
- Για τα είδη πτηνών, καθώς και για τα είδη και τους οικοτόπους που δεν καλύπτονται από τη νομοθεσία της ΕΕ για τη Φύση, δίδεται **προτεραιότητα σε προτάσεις που στοχεύουν σαφώς σε είδη ή οικοτόπους που ανήκουν σε κατηγορίες υψηλότερου κινδύνου εξαφάνισης** (ιδίως: απειλούμενα ή χειρότερα / endangered or worse στους σχετικούς Κόκκινους Καταλόγους Οικοτόπων ή Ειδών της ΕΕ (ή, για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές της ΕΕ και τις υπερπόντιες χώρες και εδάφη), στις παγκόσμιες κόκκινες λίστες της IUCN).

Τα έργα Φύσης & Βιοποικιλότητας θα ιεραρχούνται και με βάση τις εξής πολιτικές προτεραιότητες

- Νομοθεσία για τη Φύση ([Οδηγία των Οικοτόπων](#) & [Οδηγία των Πτηνών](#))
- Κανονισμός για τα χωροκατακτητικά ξενικά είδη [Regulation \(EU\) 1143/2014](#)
- [Στρατηγική για τη Βιοποικιλότητα 2030](#)

Επιπλέον ιεράρχηση των προτάσεων 'SMART-outcome based projects' βάσει πολιτικών προτεραιοτήτων

1. Προτεραιότητες LIFE & Οδηγίες των Οικοτόπων και Πτηνών

- ❖ Σε σχέση με την περιοχή παρέμβασης «**Χώρος για τη Φύση**», δίνεται προτεραιότητα σε έργα που εστιάζουν τις δράσεις τους στην υλοποίηση καθορισμένων Στόχων Διατήρησης για τους τόπους του δικτύου Natura 2000, βελτιώνοντας την κατάσταση των ειδών/οικοτόπων για τους οποίους έχουν οριστεί οι τόποι αυτοί.
- ❖ Σε σχέση με την περιοχή παρέμβασης «**Διαφυλάσσοντας τα είδη μας**», δίνεται προτεραιότητα σε έργα που εστιάζουν τις ενέργειές τους στη **μείωση της ανθρωπογενούς θνησιμότητας** αυτών των ειδών (π.χ. δηλητηρίαση, παράνομη θανάτωση, παρεμπόδιση αλιεύματα), πρόληψη των συγκρούσεων των ενδιαφερομένων, βελτίωση της αποδοχής και προώθηση της συμβίωσης με προστατευόμενα είδη.

Επιπλέον ιεράρχηση των προτάσεων 'SMART-outcome based projects' βάσει πολιτικών προτεραιοτήτων

2. Προτεραιότητες LIFE & Κανονισμός για τα χωροκατακτητικά ξενικά είδη

- ❖ **Χωροκατακτητικά ξενικά είδη που περιλαμβάνονται στον κατάλογο των χωροκατακτητικών ξενικών ειδών κοινοτικού ενδιαφέροντος** σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1143/2014 **ή/και χωροκατακτητικά ξενικά είδη κράτους μέλους ή περιφερειακής ανησυχίας** σύμφωνα με τα άρθρα 12 και 11 του κανονισμού αντίστοιχα.
- ❖ **Άλλα χωροκατακτητικά ξενικά είδη** που επηρεάζουν αρνητικά την κατάσταση διατήρησης ή τις τάσεις των ειδών και των τύπων οικοτόπων κοινοτικού ενδιαφέροντος (ιδίως εντός του δικτύου Natura 2000), άλλα απειλούμενα είδη που προστατεύονται από τη νομοθεσία της ΕΕ ή είδη που περιλαμβάνονται σε ενωσιακούς ή παγκόσμιους κόκκινους καταλόγους απειλούμενων ειδών.

Επιπλέον ιεράρχηση των προτάσεων 'SMART-outcome based projects' βάσει πολιτικών προτεραιοτήτων

3. Προτεραιότητες LIFE & Ευρωπαϊκή Στρατηγική για τη Βιοποικιλότητα 2030

- α) Συνεκτικό δίκτυο προστατευόμενων περιοχών
- β) Αποκατάσταση ειδών και τύπων οικοτόπων
- γ) Οικοσυστήματα πλούσια σε άνθρακα / Αποτροπή και μετριασμός φυσικών καταστροφών
- δ) Διαχειριζόμενα δάση
- ε) Άγριοι επικονιαστές
- στ) Φύση στις καλλιεργούμενες εκτάσεις
- ζ) Αστική και περιαστική βιοποικιλότητα
- η) Αξία της φύσης στη λήψη αποφάσεων

Επιπλέον ιεράρχηση των προτάσεων 'SMART-outcome based projects' βάσει πολιτικών προτεραιοτήτων

3. Προτεραιότητες LIFE & Ευρωπαϊκή Στρατηγική για τη Βιοποικιλότητα 2030

α) Δημιουργία ενός συνεκτικού δικτύου προστατευόμενων περιοχών (Trans-European Nature Network TEN-N 30%, Διευρωπαϊκό Δίκτυο Φύσης που θα καλύπτει τουλάχιστον 30% χερσαίων και θαλάσσιων περιοχών της ΕΕ)

- ✓ Επέκταση θαλάσσιων και χερσαίων περιοχών κάτω από καθεστώς προστασίας, χαρακτηρισμός νέων, οικολογικοί διάδρομοι, πράσινες και γαλάζιες υποδομές
- ✓ Επέκταση θαλάσσιων και χερσαίων περιοχών κάτω από αυστηρό καθεστώς προστασίας (π.χ. σε πρωτογενή δάση)

Επιπλέον ιεράρχηση των προτάσεων 'SMART-outcome based projects' βάσει πολιτικών προτεραιοτήτων

3. Προτεραιότητες LIFE & Ευρωπαϊκή Στρατηγική για τη Βιοποικιλότητα 2030

- β) Υλοποίηση των ευρωπαϊκών στόχων αποκατάστασης ειδών και τύπων οικοτόπων**
– καμία υποβάθμιση της κατάστασης διατήρησης, τουλάχιστον 30% ειδών και οικοτόπων που δεν βρίσκονται επί του παρόντος σε ευνοϊκό καθεστώς διατήρησης να ενταχθούν σε αυτή την κατηγορία ή να παρουσιάσουν σημαντική θετική τάση
- γ) Αποκατάσταση των υποβαθμισμένων οικοσυστημάτων πλούσιων σε άνθρακα**
(π.χ. πρωτογενή δάση, έλη, βοσκοτόπια, υγρότοποι, μαγκρόβια δάση, θαλάσσιοι λειμώνες), **και αποτροπή και μετριασμό των επιπτώσεων φυσικών καταστροφών**
(πράσινες και γαλάζιες υποδομές, αποκατάσταση ποταμών, nature based solutions)

Επιπλέον ιεράρχηση των προτάσεων 'SMART-outcome based projects' βάσει πολιτικών προτεραιοτήτων

3. Προτεραιότητες LIFE & Ευρωπαϊκή Στρατηγική για τη Βιοποικιλότητα 2030

δ) **Βελτίωση της υγείας και της ανθεκτικότητας διαχειριζόμενων δασών** – 'closer-to-nature forestry practices' π.χ. υλοτομία χαμηλού αντίκτυπου

ε) **Αναστροφή της φθίνουσας πορείας των άγριων επικονιαστών** – αποκατάσταση ενδιστοιτημάτων επικονιαστών, **βελτίωση κοινωνιών επικονιαστών**
<https://www.iucn.org/content/european-red-list-bees>

Επιπλέον ιεράρχηση των προτάσεων 'SMART-outcome based projects' βάσει πολιτικών προτεραιοτήτων

3. Προτεραιότητες LIFE & Ευρωπαϊκή Στρατηγική για τη Βιοποικιλότητα 2030

- στ) Επαναφορά της φύσης στις καλλιεργούμενες εκτάσεις** (Στρατηγική για τη Βιοποικιλότητα στόχος 10%) (λωρίδες βλάστησης, αγρανάπαυση, φυτοφράκτες, μη παραγωγικά δέντρα, ξερολιθιές, λίμνες κ.ά)
- Επίδειξη καινοτόμων προσεγγίσεων για την αποκατάσταση των στοιχείων υψηλής βιοποικιλότητας στα αγρο-οικοσυστήματα (συμπληρωματικότητα με τα στρατηγικά σχέδια της ΚΑΠ)
  - Οφέλη τόσο για τους αγρότες όσο και για την κοινωνία

Επιπλέον ιεράρχηση των προτάσεων 'SMART-outcome based projects' βάσει πολιτικών προτεραιοτήτων

3. Προτεραιότητες LIFE & Ευρωπαϊκή Στρατηγική για τη Βιοποικιλότητα 2030

ζ) **Πρασίνισμα (φυτεύσεις) σε αστικές και περιαστικές περιοχές** – ανάσχεση μείωσης της αστικής βιοποικιλότητας με πράσινες υποδομές και nature-based solutions, υλοποίηση στόχων και μέτρων βιοποικιλότητας σε σχέδια αστικού πρασίνου

η) **Μετρώντας και ενσωματώνοντας την αξία της φύσης** – οι αξίες της βιοποικιλότητας στη λήψη αποφάσεων στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα

1^η Θεματική

Δύο project topics που απαιτούν συγκεκριμένους και μετρήσιμους (SMART) στόχους βάσει αποτελεσμάτων

Topic 1: "Χώρος για τη φύση" - χωρικά μέτρα διατήρησης και αποκατάστασης

Topic 2: "Διαφυλάσσοντας τα είδη μας" - μέτρα που στοχεύουν συγκεκριμένα είδη Cyclamen

Προτεραιότητες Πολιτικής και "Φύση και Βιοποικιλότητα"

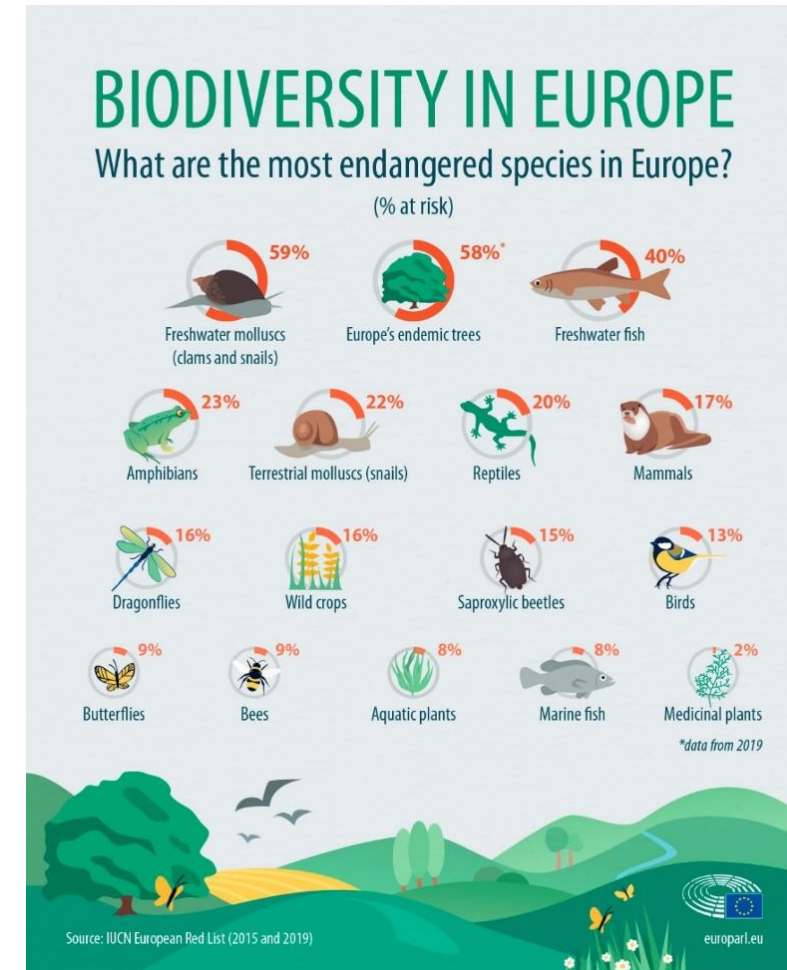
Προτεραιότητα 1. Ο βαθμός στον οποίο η πρόταση συμβάλλει στους στόχους της περιβαλλοντικής νομοθεσίας της ΕΕ (Οδηγίες Πτηνών και Οικοτόπων) και του κανονισμού για τα χωροκατακτητικά ξενικά είδη

Προτεραιότητα 2. Ο βαθμός στον οποίο η πρόταση συμβάλλει στους στόχους της στρατηγικής της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα το 2030 για ένα διευρωπαϊκό δίκτυο φύσης και το σχέδιο αποκατάστασης της ΕΕ

Κάθε πρόταση που εμπίπτει σε τουλάχιστον ένα από τα δύο θέματα έργου και τουλάχιστον μία από τις δύο προτεραιότητες πολιτικής θα μπορούσε να χρηματοδοτηθεί μέσω ενός Standard Action Project στο πλαίσιο του LIFE Φύση και Βιοποικιλότητα

LIFE Φύση και Βιοποικιλότητα – 1^η Θεματική

- ✓ Προϋπόθεση για τα έργα της 1^{ης} θεματικής (**Space for nature & Safeguarding our species**) είναι να θέτουν συγκεκριμένους και μετρήσιμους (**SMART**) στόχους βάσει αποτελεσμάτων
- ✓ Αυτό θα επιτρέψει στο LIFE να **ιεραρχήσει** τον αναμενόμενο αντίκτυπο των έργων και να στοχεύσει τη συγχρηματοδότηση του στα έργα με τα μέγιστα οφέλη για είδη/οικοτόπους που το έχουν άμεση ανάγκη
- ✓ **Μεγαλύτερο ύψος συγχρηματοδότησης.** Τίποτα δεν εξαιρείται (π.χ. είδη με χαμηλό ρίσκο εξαφάνισης) αλλά προτεραιότητα θα δίνεται στην προστασία και αποκατάσταση ειδών και οικοτόπων που βρίσκονται σε κακή κατάσταση διατήρησης και μάλιστα ακόμα και σε αυτά που δεν καλύπτονται από την ευρωπαϊκή νομοθεσία για τη φύση
- ✓ **Δράσεις εντός και εκτός δικτύου N2K & Περισσότερα είδη**

2^η Θεματική Προτεραιότητα

Supporting environmental
compliance assurance

Η υποστήριξη της Διασφάλισης περιβαλλοντικής συμμόρφωσης μπορεί να γίνει μέσω:

- α) **Δημιουργίας νέων ή ενίσχυσης υφιστάμενων** διασυνοριακών, εθνικών ή περιφερειακών **δικτύων επαγγελματιών ή εμπειρογνομόνων** που διασφαλίζουν την περιβαλλοντική συμμόρφωση για τη φύση και τη βιοποικιλότητα ή/και **καθιέρωση ή βελτίωση των επαγγελματικών προσόντων και κατάρτισης** τους, μέσω της προώθησης, του ελέγχου και της επιβολής της συμμόρφωσης, και της **εφαρμογής της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει»**

2^η Θεματική Προτεραιότητα

Supporting environmental
compliance assurance

Η υποστήριξη της Διασφάλισης περιβαλλοντικής συμμόρφωσης μπορεί να γίνει μέσω:

- β) **Ανάπτυξης και εφαρμογής στρατηγικών και πολιτικών ή/και χρήσης καινοτόμων εργαλείων και δράσεων** που προωθούν, παρακολουθούν, και επιβάλλουν τη συμμόρφωση, και διασφαλίζουν την **εφαρμογή της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει»** μέσω της περιβαλλοντικής ευθύνης
- γ) **Βελτίωσης των πληροφοριακών συστημάτων** που χρησιμοποιούν οι δημόσιες αρχές
- δ) **Συνεργασίας** με πολίτες και άλλους σχετικούς εμπλεκόμενους για την προώθηση και παρακολούθηση της συμμόρφωσης και διασφάλισης της εφαρμογής της περιβαλλοντικής ευθύνης

2^η Θεματική Προτεραιότητα

Supporting environmental
compliance assurance

Έργα που στοχεύουν στη “Διασφάλιση περιβαλλοντικής συμμόρφωσης”:

- α) Μπορούν να περιλαμβάνουν **αρχές και φορείς με αρμοδιότητες διασφάλισης συμμόρφωσης** (τοπικές, περιφερειακές, αστυνομικές και τελωνειακές αρχές, περιβαλλοντικές υπηρεσίες και επιθεωρήσεις, ανώτατα όργανα δημόσιου ελέγχου και δικαστικό σώμα), **ΜΚΟ και ακαδημαϊκά/ερευνητικά ιδρύματα** που ειδικεύονται σε μία ή περισσότερες πτυχές της διασφάλισης συμμόρφωσης

2^η Θεματική Προτεραιότητα

Supporting environmental
compliance assurance

Έργα που στοχεύουν στη “Διασφάλιση περιβαλλοντικής συμμόρφωσης”:

- β) Θα πρέπει **να διασφαλίζουν ακαδημαϊκά διαπιστευτήρια** για τα επαγγελματικά προσόντα και την **κατάρτιση** δίνοντας πρόσβαση σε όσο το δυνατόν περισσότερους επαγγελματίες με διαδικτυακά σεμινάρια και μαζικά ανοιχτά διαδικτυακά μαθήματα
- γ) Μπορούν να αναπτύσσουν **συστήματα και τεχνικές παρακολούθησης και εποπτείας** (επιτόπιες επιθεωρήσεις, επιτήρηση -με χρήση δορυφόρων και drone-, ελέγχους στο πεδίο, συλλογή πληροφοριών, βιομηχανική ανάλυση, αστυνομική έρευνα, ανάλυση δεδομένων και περιβαλλοντικούς ελέγχους)

2^η Θεματική Προτεραιότητα

Supporting environmental
compliance assurance

Έργα που στοχεύουν στη “Διασφάλιση περιβαλλοντικής συμμόρφωσης”:

- δ) Μπορούν να αναπτύσσουν **ηλεκτρονικά συστήματα χειρισμού παραπόνων, ανοιχτές γραμμές και παρατηρητήρια πολιτών, πλατφόρμες πολιτών επιστημόνων** (citizens scientists) τα οποία θα μπορούν να διευκολύνουν την εμπλοκή των πολιτών στην παρακολούθηση/εποπτεία της κατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος έτσι ώστε να παράγουν εναρμονισμένα και χρησιμοποιήσιμα δεδομένα

2^η Θεματική Προτεραιότητα

Promoting effective participation and access to justice in environmental matters

Έργα που στοχεύουν στη “Συμμετοχή του κοινού και Πρόσβαση στη δικαιοσύνη”:

Θα πρέπει να προωθούν την **αποτελεσματική συμμετοχή και πρόσβαση στη δικαιοσύνη για περιβαλλοντικά θέματα** του κοινού, των ΜΚΟ, των νομικών, του δικαστικού σώματος, της δημόσιας διοίκησης ή άλλων ενδιαφερομένων, με ιδιαίτερη έμφαση στην προστασία της φύσης και της βιοποικιλότητας μέσω συγκεκριμένων νομοθετημάτων περιβαλλοντικής ευθύνης.

Χρήσιμοι σύνδεσμοι

Πρόγραμμα LIFE: https://cinea.ec.europa.eu/life_en

Βάση έργων LIFE: <https://webgate.ec.europa.eu/life/publicWebsite/search>

Βάση δημοσιεύσεων LIFE: https://cinea.ec.europa.eu/life/life-publications_en

Natura 2000: https://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/index_en.htm

Natura2000Viewer: <http://natura2000.eea.europa.eu/>

Natura2000database: https://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/index_en.htm

Habitats Directive (92/43/EEC): <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:31992L0043>

Birds Directive (2009/147/EC): <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32009L0147>

LIFE Priority birds (agreed by Ornithologists Committee): https://ec.europa.eu/environment/nature/conservation/wildbirds/life_priority/index_en.htm

Article17'Viewer: <https://bd.eionet.europa.eu/article17/reports2012/>

Article12'Viewer: <https://bd.eionet.europa.eu/article12/>

European Red List of Habitats: http://ec.europa.eu/environment/nature/knowledge/redlist_en.htm

IUCN Red List of Species: <http://www.iucnredlist.org/>

IAS Regulation: [Regulation \(EU\) 1143/2014 on invasive alien species](#)

Environmental Compliance Assurance: https://ec.europa.eu/environment/legal/compliance_en.htm

Ευχαριστώ πολύ

Μαριλένα Παπασταύρου
Εθνικό Σημείο Επαφής

mpapastavrou@environment.moa.gov.cy

+357 22408926

Life
Cyclamen

